

Maari wembim Niváú bú

Nivááni wɔɔjɔɔná, nge tɔngilím fɔɔ-daá, ngú mínyi sɔsi nivááni tilé tɔyaajɔɔɔɔ nɔbilé. Tɔwe ńna tɔngilím, tɔngilím, tɔngilím bilé né, tugbɔɔ titála ɔeelí né, nge tuna ló waabá biséé isóódaá, ló weezéé né, nge bibá bujɔɔ tólú-tólú. Nivááni waana bilé, ngú nivááni na ló belé badánnáa ɔamá, belé bedéé kíɔjím nɔbilé, ló ge yoo, bidekéé mángú. Nge baana bilé ge nivááni waadála bakpa, baagba tuwú-daá bóngɔɔwú ló. Tɔɔ, ceení, ilé igéé ásóónúu kɔgbóna kidéé bú, nivawú kpóona kidéé bú wɔnbɔɔlɔu-wórɔ bika kínnyaá. Wánnyaá bilé ge baadála bana ló ge si bɔkɔrí né, baaganáa waagba, buga umú né, umú weedísi idéé bú isí tuwú kutoluú-deezí, káma búyɔɔ tala tá nabúru né, waalízi yi ifízi tuwú-deezí na buɔɔ umú ikpa. Waagba bilé né, bɔwe bóndɔwú lo, bóndɔwú ló. Budási ge niváwu ásóónúu ceení wɔgódɔɔ ló ge buɔɔ yi né, nge wɔgódɔɔzi ibú-rɔɔzi, búyɔɔ lewáa tuwú kutoluú-deezí kángbaazi nivó, kánlám púsé-púsé kelewáa ńnaamú. Kɔɔ wɔgódɔɔ bikóɔɔ yi né ge wɔgóɔgóri lóóre ikává ibú sɔsi: beé móbúyɔɔ lewáa ńnaamú kánmuuzé né, mɔngɔɔlɔ ke lóóre nakírú kɔtɔɔ, nge niváwu wɔgólɔ lóóre. Wɔgólɔ lóóre né, lóóre wɔgóni né, ɔilé ɔuzála bú nyíire-daá, bú nyíire-daá né, tɔɔ, búyɔɔ lewáa kánmuuzé né, bunú kelé. Aayí, nge niváwu búyɔɔ kaláyɔɔ waanyú, niváwu búyɔɔ kaláyɔɔ waanyú né, kɔɔ waagána isóódaá bilé né, sɔsi; oo, mɔɔ mɔɔlɔ nya tuwú bú ge ndótɔɔ né, ɔɔ, a nyózúmáa ɔjɔ ɔéndji ɔidjé ɔjyéle nya. ɔjɔ ɔjndɔwú nge ɔjɔ ɔjónɔɔ né ge mɔɔ ɔudɔ mɔɔgólɔ nya si ndɔɔ na ɔikpɔɔ ɔidjé ge. Aayí, bunáabilé ge niváwu igɔɔ sɔsi ɔɔ nyángamuɔhé mɔɔ, mɔɔlɔ nya lóóre si ndɔɔ, ndánnuná tilé, nyóɔɔ nyángamuɔhé mɔɔ? Tɔɔ ɔasam-sam ɔidjé. Naaní ge waagádasí nedéere, waagádasí nedéere né, lóóre wɔgóni né, bú nɔbóni-rɔɔzi, bunú bú, kaláyɔɔ waagbára bilé bínlám bilé híí, híí bilewáa tuwú kutoluú-deezí. Nge kɔɔ sɔsi: oo, ibá ibéé, máábá mɔlɔ búyɔɔ wéndi kɔwe kánnunáa kɔdónyáɔ kánnuyí kalá, kɔdónɔwú ɔasam bika ɔjítí mɔgbɔɔ ke ɔidjé.

Aayí, budási né sɔsi: madasi nya nedéere? Búyɔɔ. Waagádasí nedéere né, bú wenbiré-daá kpáyí, aa, búyɔɔ kalá waanyú bité, budokúti bibísi, buwalí binyú bilé. ńnaamú ge sɔsi: élɔɔ-heyí-lela, ibá ibéé búyɔɔ kana, kabá kɔwe kánganyú ma, kánnú ma kalá yém, kɔdónɔwú bika ɔidjé, mɔɔ méndím ge mɔgbɔɔ ke ɔidjé. ɔjɔ ɔjónɔwú na mɔlɔ ke ló si kɔtɔɔ na ɔidjé né, kɔjɔɔ kánganyú ma kalá..., bika niváwu bú wánzím. Aayí bɔɔgbɔɔ kedím, baríja beegédi, umú weegédi né, weezelí idéé bú, búyɔɔ kalá kparáa na yi bilé, bika idatulí sɔsi bú wánzím. Waana bilé né ge bulá yi bití, nge weejíidi bú bideciídi, ibísi ɔjɔ, ibísi ɔjɔ bideciídi; ńna isí owú, mobú waazí, móbú waazí. Mɔngɔɔlɔ móbú ló bilé né, mádátílí sɔsi bínnú ke, mɔɔlɔ kaɔaa-déé né, buzála kanyíire-daá, máádási buzála nɔbóni-rɔ, kánnuyí ma né manyi sɔsi kánmuɔhé, ɔjédeé ńba, aséé kánzím ge... Máádási mɔgólɔ ge buzála kewenbire-rɔ né kalá waanyú bité né mányi sɔsi buwe bínmuɔhé ma, aséé móbú wánzím bité. ńnaamú ge idatulí ti né, wɔɔgbɔɔ idéé bú ikpɔɔ ɔmárasí iwórɔ bika bénzewɔɔ ɔamá-wórɔ, baaganáa wezewɔɔ béndjé né, umú waawalí buwórɔ wénwíí idéé bú sɔsi:

Móó mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre

Mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre.

Móó mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre

Mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre...

Keditíi zamíni natíle waalá ma zanbá, mádaá lóóre

Mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre...

Aayí, budé nblé, tɔwe tɔnlám bilé né, oó, béndjé né bika umó wénwíi nzulúm waabá bíndím Nɔváu ɔzá-daá kɔnwíi ibú-dée líiya, kɔnwíi líiya-dée wíidi.

Aayí, bɔkpɔ bejé, babamá, babamá, babamá, baagádala djelí né, nɔváu tɔganá, tilé tɔdjé tiyéle umó buwórɔ, bika umó igbɔna ibú idiné. Bunábíle baadála lááwu nakírú-jó djelí né, baazím Maari, Maari wánzɔ Nɔváu kɔgbɔna kɔdée bú kɔnwíi bilé né, nge Maari wɔɔbɔzi Nɔváu sɔsɔ: ówu, ngbaalá nya, ngbaalá nya ge nyénwíi bilé. Nge sɔsɔ: Đááná ló ge dájágbá ɔsɔdádá sɔ dɔkɔrɔ dɔtɔ káma nyɔsɔ wená dádá né, tɔ, mɔgbɔna bú né, méégézi bú mazú tuú kutoluú-dézi. Máágbá tuwú ge mɔdɔdɔ bujɔ né, nge mɔdɔdɔgɔrú lóóre magává móbú ɔsɔ ɔtɔ, tɔ, buzála ɔwɔzi né, bunú ke né, mádátíli sɔsɔ bunú yi. Máálááná yi kɔlɔ, malaaná yi kɔlɔ né, asée bɔnzalú ɔsɔzi né bunú yi ɔsɔ bika mádátíli sɔsɔ bú waazi. Tɔ, méégédi mɔgbɔ móbú sɔ maɔ mɔwórɔ né, mádátíli tɔ, asée bú wánzɔm bité nblé, bɔwɔzi ge ménwíi. Nge Maari wɔɔbɔzi yi sɔsɔ: bú umó ɔwe lé, nge sɔsɔ beé yi mɔwórɔ, nge Maari sɔsɔ: óo, wúyí, kɔná yi mebéé yeé. Nge Nɔváu weewíli ɔtɔ ɔwíli Maari bú, Maari weebéɔ né sɔsɔ: ówu, tɔ, ánkɔtiyɔ we Maari-dée zɔba-daá, nge waalɔzi kɔ, waalɔzi kɔ né nge waazɔná Nɔváu wíidi.

Maari-dée wíidi ge sɔsɔ: hóm-hóm-hóm hómgbóorigu, hóm-hóm-hóm hómgbóorigu, waalá bilé né, nge nzulúm weegédi bara-bara-bara, ánkɔti wenkí waalɔzi kɔ né, nge waavuzɔná kɔ waazá-daá. Nge kudásɔ kiwíi sɔle-dée: hóm-hóm-hóm hómgbóorigu, hóm-hóm-hóm hómgbóorigu. Maari wénwíi bilé né, Nɔváu sɔjé ɔbeéna yi, weewíi bité ɔle ɔbeéna yi né ge kubɔzi Nɔváu sɔsɔ: tɔ, bilé né, nɔjɔni ge nyánlám dɔ, bilé né kɔná moboná megébi nya, méngézi madalúná nya sɔsɔ nyáɔtɔna nbó ngébi nyóbú? Aayí, nge Nɔváu weegézi bú ɔcéle Maari. Maari wɔɔgbɔ djé né, Nɔváu fɔo ɔwórɔ bika Maari tée yi níbááwu kɔnnɔjé cólob, cólob, cólob. Bika Nɔváu kadínée ɔwórɔ né, ɔle ɔbamá:

Móó mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre

Mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre.

Móó mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre

Mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre...

Keditíi zamíni natíle waalá ma zanbá, mádaá lóóre

Mádaá lóóre waalá ma zanbá, mádaá lóóre...

ɔle ɔbamá wíidi bilé ɔvoo yi bika Maari ɔbá ɔbamá wánnɔjé wénveleezi unɔ bilé cólob, cólob, colob. Nge woobó ɔkádala djelí, waadála ɔna né, tuwú kubɔnbɔngɔ nakírú we ɔna dɔ ge, waalá ɔna colob, colob ɔnyáa ɔdjé bolíni nyazi waana tíwa bilé bika Nɔváu we ɔwórɔ.

Waanyáa bilé icezí idée, nge weevéeri Niváwu sɪsɪ ísɪj cé na umó iboná idée bú umó ibí, nge wooboná, wooboná né ge woobó ísɪj tuwú kúbɔ́ngɪ kum kugutoluú, Niváwu waalaná yi bolíni né, nge waalá idée ɖoomááile itɔ́ bú. Wɔɔdɔ́ Niváwu bú bité kpátáá né, buga kujúú, wɔɔgɔ́rɪ kujúú bité bika kujúú bɔɔrɔ́, buga kujúú bɔɔrɔ́ né ge wɔɔgbɔ́ kɪ ile tuwú-dée leere-daá, weele kɪ ńna né ge wɔɔlɔ́ ikábɪsɪ, ikónɪ ísɪj Niváwu ɪzá-daá, nge waadábáázi sɪsɪ: ówu, h́úm-h́úm-h́úm h́úmgbóorigu, h́úm-h́úm-h́úm h́úmgbóorigu, waalá bilé né ge Niváwu ɖɔɖɔ waadábaazi idée wíidi:

Mɔ́ mɔ́daá lóóre waalá ma zanbá, mɔ́daá lóóre

Mɔ́daá lóóre waalá ma zanbá, mɔ́daá lóóre.

Mɔ́ mɔ́daá lóóre waalá ma zanbá, mɔ́daá lóóre

Mɔ́daá lóóre waalá ma zanbá, mɔ́daá lóóre...

Keditíi zamíni natíle waalá ma zanbá, mɔ́daá lóóre

Mɔ́daá lóóre waalá ma zanbá, mɔ́daá lóóre...

ńna ge Maari sɪsɪ: tɔ́, nyédee bú án, móóbóná yi megébi, móóbóná nyédee bú mɔ́gɔ́nyɔ́ɔ́zi, bilé né bo ndjé, bidékée móóbóná nyóbú mɔ́gɔ́dɔ́. Nge Niváwu sɪsɪ: nyéebí né, bumɔ́na mana móbú-dée bɔ́lɔ́ááwu ɖɪdɔ́are, a bigée ceré ketengere ge mána médée ńba mɔ́ɖɔ́ndɪnɔ́a ɖɛndjé, móóyúu madlí sɪsɪ médée bú-dée bɔ́lɔ́ááwu ɖɪdɔ́are ge cé. Mánbuzí mazíj mawílɪ we sɪsɪ be ketengere ɖɛndjé né móbú ísɪ na Maari ilée ma ikpɔ́ móbú iboná ibí lénlé né ndj, bika mɔ́ mánɪyɪ móbú-dée bɔ́lɔ́ááwu ɖɪdɔ́are. ńnaamú ge wɔɔgbɔ́ cólob, cólob ite ńbááwu bika Niváwu tinée kilé kivóo kibamáa yéńdi téedi. Boobó sɪ bakúúna ńna ge ɖoo ńɛnɔ́a ɖoo waajúu ńna ge waanyáa cólob nyazi waana tíwa bilé né, waajúu ńna né, nge waadányáa bilé bika Niváwu ilé ivóo. Baadála ńna tuwú-dée leere-daá ge waawílɪ yi sɪsɪ: Tɔ́, be nyóbú-dée kujúú tinée ná bilé. Nge Niváwu sɪsɪ: ówu, bɔ́lɔ́ááwu we lé nyɔ́gɔ́nɔ́a móbú nbí né, bɔ́lɔ́ááwu we lé, nge Máari sɪsɪ: nyóbú-dée kujúú tinée na bilé. Aayí bunáábílé Niváwu sɪsɪ: ówu, a bilé nyɔ́gɔ́nɔ́a móbú ndɔ́ ge nyéevéeri ma sɪsɪ nyɔ́gɔ́nɔ́a móbú nbi? Mádátílí sɪsɪ nyɔ́gɔ́nɔ́a móbú ndɔ́, mádátílí sɪsɪ tɔ́wú-rɔ́zɪ ge nyéeyíli ma nmu bú ngɔ́nɔ́ sɪsɪ nyɔ́gɔ́nɔ́a sɪ nbí bika nyɔ́gɔ́nɔ́a móbú ndɔ́. Aayí, budé nbilé Niváwu na Maari bɔ́gbɔ́ báɖáare, biyéle lááni-daá Niváani na Maari a baana ɖama, bujɔ́ káale bidónjɔ́wú, a nyáání Niváani wánlám ánwú, ánwú, ánwú bilé, baana Maari nbilé.